

Het Utrechts Archief, archief 4001 Verzamelingen rechtskundige rapporten.
Inventarisnummer 908 Rapport over de rechtstoestand van het Rijndijkje, 12 febr. 1914.
Overgeschreven door Sander van Scherpenzeel, HoutenseHodoniemen.nl (2014)

Rapport
van
den rechtstoestand van het Rijndijkje

12 februari 1914

Rechtstoestand
Rijndijkje

Utrecht 12 februari 1914.

Bij kant beschikking van 4 februari 1914 N. 2853 O.W. werd opnieuw in mijne handen gesteld het dossier betreffende den overweg in het Rijndijkje over den spoorweg Utrecht - den Bosch ten zijne van nader bericht, consideratie (overwegende) en advies omtrent den rechtstoestand van genoemd Rijndijkje. Ter voldoening aan die opdracht ben ik. N.W.E.G. thans nog de volgende aanvullende gegevens verstrekken.

Reeds op de oudste kaart van de stadsvrijheid, aanwezig in den topografische atlas (nr. 3384) komt het Rijndijkje als weg van deze kaart - van 1540 - lant wat nauwkeurigheid aangaat echter veel te wenschen over. Zo is deze weg kaart op afgebeeld als met een groote bocht naar den Vaartschen Rijn loopende wat stellig onjuist is. Wel juist is daarentegen dat het even voor de Covelaarsbrug aan de Coverlaarsdijk den oudere weg naar Vechten, Bunnik enz. zijn begin had. Op de latere kaarten komt de weg geregeld voor i mit die van 1696 en volgende jaren (Topografische Atlas Nr. 3393 en volgende) blijkt dat het de oude weg naar Heemstede was. Het Heemsteedsche pad, dat over het eerste gedeelte vrijwel evenwijdig met deze weg liep.

Aan

den Burgemeester.

liep, komt op de oudste kaarten daar op tegen nog niet voor. Dit pad oorspronkelijk slechts een voetpad later tot een rijweg verbreed, dag tekenend dan ook eerst voor 1631, toen vanwege het de Provincie aangelegd is (zie

Van de Water, placaatboek II blz. 316 ten einde een kortere en betere verbinding van Houten met de stad tot stand te brengen, dan het Houtensche weg bood, die eerst een kwartier gaan verder in den Bunnikschen weg uitmondde (de tegenwoordige Meerveldsche weg).

Voor het aanleggen van het Houtensche pad had de kleiweg naar Heemstede (Rijndijkje) derhalve zekere beteekenis, doch daarom en stellig op de verbreding van het voetpad tot rijweg (in 1773) is dat gaandeweg minder geworden. Het Houtensche pad toch, zal ongetwijfeld na 1773 spoedig gaandeweg alle verkeer van den zoveel slechtere kleiweg naar Heemstede, die voorts boven opgemerkt werd, vrijwel in dezelfde richting liep (beide wegen snijden elkaar eerst bij den Koppel) tot zich getrokken hebben. En zoo is het verklaarbaar, dat deze laatste weg langzamerhand geheel het karakter van openbaren weg kon verliezen en bij gedeelten getrokken worden bij de peregelen, waarlangs hij liep. Reeds bij het opmaken van het kadaster, een kleine eeuw geleden, schijnt dit het geval geweest te zijn : het Rijndijkje is toen aanstonds kadastraal in een groot aantal percelen verdeeld overeenkomende met de breedte der percelen, waar langs het liep, en ten name van de eigenaars dier percelen gesteld.

Ook is in 1854 in overeenstemming met den blijkbaar toen reeds bestaande op den tegenwoordige gelijkende toestand van opneming van het Rijndijkje in den in dat jaar opgemaakte legger der wegen geen sprake geweest. M.I. zal men bezwaarlijk deze sinds lang van openbaren weg kunnen verheffen, waarvan hij het karakter weliswaar lang geleden had, doch dat ten gevolge van den aanleg van het Houtensche pad in de verbreding daarvan tot rijweg langzamerhand volkomen verloren heeft.

De Commissie, shartermeeester.

Handtekening

Zie omtrent de verandering van het Houtensche pad van een voetpad in een rijweg : Staten resolutiën 28 mei 1773 zo. 28 september 1768 en Ged. staten 5 juni 1773. Het gedeelte tot Houten werd aanvankelijk niet verbreed, alleen voor het wagen verkeer opengesteld.

—

Zie ook Vervolg op van den Water Placaatboek II blz. 554.

—

Legger der wegen vastgesteld door B. en W. 8 Aug. 1854, goedgekeurd door Ged. staten 9 Febr. 1855.

—